

# Boele-nieuws

PERSONEELBLAD VAN  
BOELE'S SCHEEPSWERVEN EN MACHINEFABRIEK B.V.  
D. v.d. WETERING B.V.



JUNI/JULI 1979 No. 211







## Boele-nieuws

Uitgave ten dienste van het personeel van

**Boele's Scheepswerven  
en Machinefabriek B.V.  
Bolnes**

**D. v. d. Wetering B.V.  
Rotterdam**

**Hoofdredakteur:**

J. G. van Beck  
Telefoon Rotterdam 010-134862  
Telefoon Ridderkerk 01804- 18555  
toestel 2014

**Redaktiekommissie (alf.)**

Ing. M. J. de Bel  
E. H. Koch  
Ir. M. J. v. d. Wal  
A. C. v. d. Wouden

---

### BIJ DE VOORPLAAT:

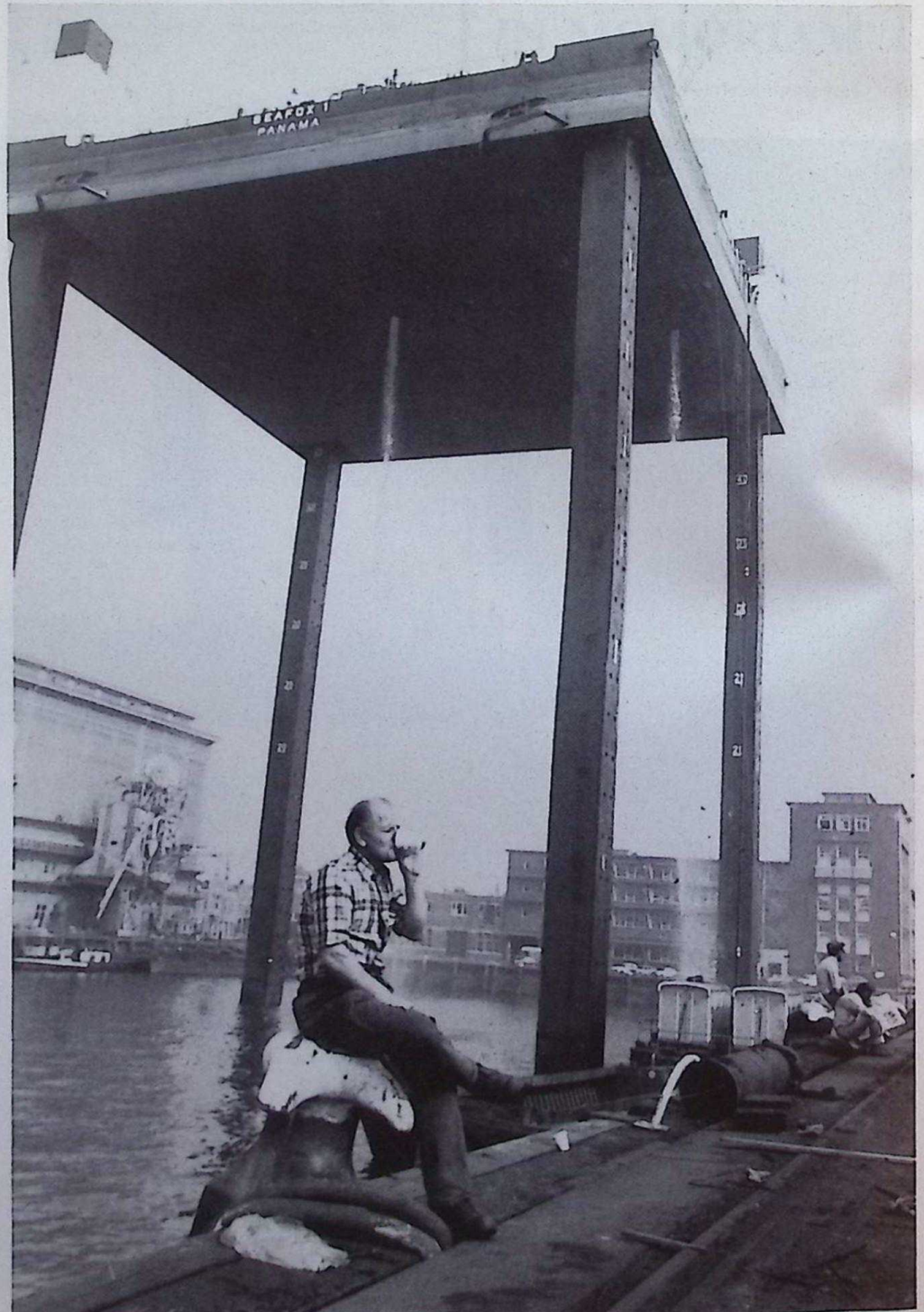
*Bouwnummer 1068 – Seafox 1 – tijdens de beproevingen in de St. Jobshaven te Rotterdam.*

---

Zonder toestemming van de redactie mogen geen artikelen, geheel of gedeeltelijk, worden overgenomen.

*Druk:  
Benedictus - N.D.U. - Rotterdam*

*Je zou er dorst van krijgen.*





# Waardering in woord en daad

*Wij ontvingen het volgende schrijven van Beheers- en Exploitatie Maatschappij G. H. Vos B.V. te Oldenzaal:*

Zeer Geachte Directie,

De door onze directeur G. J. H. Vos gesproken woorden van waardering ten opzichte van al Uw medewerkers, in verband met de uitermate vlotte productie en aansluitende aflevering van het accommodatie-platform Seafox 1, willen wij langs deze weg nog eens extra onderstrepen.

Met erg veel plezier hebben wij heden dan ook opdracht gegeven de door de heer Vos toegezegde f 15.000,00 op Uw bankrekening t.g.v. het Sociaal Voorzieningsfonds Boele, te doen overschrijven.

Mochten in de toekomst soortgelijke opdrachten te vergeven zijn, dan zal de naam Boele's Scheepswerven dankzij de inzet van Uw medewerkers, het eerst aan bod komen.

Met vriendelijke groeten, verblijft,

Hoogachtend,  
Beheers- en Exploitatie Mij  
G. H. Vos B.V., Oldenzaal

*Het Bestuur van het Sociaal Voorzieningsfonds en de Directie hebben inmiddels namens alle medewerkers hun grote erkentelijkheid betuigd aan de Beheers- en Exploitatie Mij. G. H. Vos B.V. te Oldenzaal voor de prachtige gift, die door haar in het Sociaal Voorzieningsfonds Boele werd gestort.*

---

Aan onze medewerkers,

De Boele medewerkers hebben altijd van aanpakken geweten. Zo is de naam gevestigd dat er bij Boele — als het gaat om vakmanschap en snelle levering — op een goed stuk reparatie- of nieuwbouwwerk kan worden gerekend.

Toch is er reden om de eerste helft van dit jaar en speciaal de laatste twee maanden even in de schijnwerpers te zetten. Er vielen in die periode veel grote en kleine opdrachten samen, die onze eigen normale capaciteit zo nu en dan ver te boven gingen.

Door een groot aantal medewerkers — samenwerkend in steeds verschillende formaties — is met zeer veel inzet de Boele vlag hoog gehouden.

Vooraf in een moeilijke tijd vormt zo'n inzet een belangrijke bijdrage aan het voortbestaan van de werfgemeenschap.

Het geeft ons als Boele-mensen een gevoel van voldoening en het wordt ook door onze klanten bijzonder gewaardeerd.

De bovenafgedrukte brief, door de Vos-directie geschreven, laat daarover geen twijfel bestaan.

Een woord van lof en erkentelijkheid aan alle medewerkers, die zich bij dag, nacht en ontij hebben ingezet en zich bijzonder hebben geweed, zwaaien wij hierbij van harte toe!

De Directie



# 125 jaar Boele op stijlvolle wijze herdacht

De herdenking van het 125-jarig bestaan van ons bedrijf ligt al weer enkele weken achter ons en we kunnen in alle rust — met de vakantie in het vooruitzicht — de balans opmaken van de feitelijkheden rond dit unieke gebeuren.

Want een uniek gebeuren was het. Laat de viering op zichzelf — zeer terecht — in het teken hebben gestaan van een „bescheiden feest onder elkaar”, het neemt niet weg, dat een 125e verjaardag van een scheepswerf een *unicum* is.

## Debetposten

Balans opmaken. Nou, als we dat doen, blijkt het feest toch ook weer niet zo verschrikkelijk bescheiden geweest te zijn. Een 1% uitkering alsmede een bijzonder fraai jubileumbokaal behoorden tot de stoffelijke zaken, die we op onze persoonlijke balans konden bijschrijven en zowel het een als het ander — menen we met zekerheid te kunnen beweren — vormden

hoog gewaarde debetposten. Vooral de loftuigen over de bokaal waren niet van de lucht.

Nog meer stoffelijks? Jazeker, drie consumptiebonnen en een bon voor een borrelhapje. Maar dat diende alleen maar om een bijeenkomst zonder honger en dorst te laten verlopen. En om de gezelligheid een duwtje in de rug te geven. Dat is allemaal best gelukt.

## In de bovenzaal

Maar laten we de zaken nu eens kort en krachtig op een rijtje zetten, een nette balans waardig.

We begonnen om half twee in de bovenzaal met een officiële bijeenkomst, die — onder de vlotte leiding van de heer G. de Jong — tot doel had die dingen te laten gebeuren en te laten zeggen, die onontbeerlijk zijn voor een bedrijf als het onze.

Hierbij waren niet alleen toppers van het bedrijf tegenwoordig, nee, het grootste opkomstpercentage werd geleverd door medewerkers met een dienstverband van 35 jaar en langer, en zo hoort het ook.

We zetten ons te luisteren naar een vijftal sprekers. Knap veel zult u zeggen. Inderdaad, maar elke spreker had een speci-

*De inleidende sprekers: mr. J. A. Reus en G. J. Boele.*







Directeur Joh. Boele: Officier in de Orde van Oranje Nassau. (Links op de achtergrond een fragment van het glaspaneel).

fieke taak en dan is het even iets anders. De heer J. A. Reus, voorzitter van de Raad van Commissarissen, opende de rij met een algemeen betoog, dat sterk de nadruk legde op de goede naam, die Boele zich nationaal en internationaal heeft verworven.

#### „Pieter Boele” in gemeentehuis

De heer G. J. Boele bepaalde zich hoofdzakelijk tot de Boele-historie zoals die geschreven werd door vier Boele-generaties vanaf 1854 tot op de dag van vandaag. Zijn toespraak mondde uit in de aanbidding van een cadeau aan de Gemeente Ridderkerk, te weten een model van de „Pieter Boele”, dat — na gereedkoming — een mooie plaats zal krijgen in de hal van het nieuwe Raadhuis. Zodoende zal de naam van de stichter van ons bedrijf in ruime mate in het Raadhuis vertegenwoordigd zijn, want ook een grote klok van het aanstaande carillon zal de naam „Pieter Boele” dragen.

#### Fraai glaspaneel

Aan de heer B. L. de Weerd, medewerker met het grootste aantal dienstjaren, tevens lid van de Ondernemingsraad, was de taak toebedacht om namens het gezamenlijk personeel een cadeau aan te bieden. De dames van de directieleden ontvingen een kristallen vaas, prachtig opgemaakt met bloemen in de Boele-kleuren blauw-wit. Dat bleek een voorgerechtje. Hoofdschotel was een uit zes lagen gekleurd glas opgebouwd paneel, waaruit de contouren van het zeilschip „Willemina” (1857) in warme kleuren tevoorschijn kwamen. Een kunstwerk, dat niet naliet indruk te maken toen het werd onthuld.

Een spontane reactie van de heer Joh. Boele, oudste directeur, was dan ook het gevolg. Vooral het feit, dat het door het gezamenlijk personeel was opgebracht noemde hij als het waardevolle van zo'n geschenk.

Burgemeester C. J. Verplanke had de meeste tijd nodig van allemaal. Hij had

ook het meeste te doen. Hij had te bedanken voor een geschenk, hij had een geschenk aan te bieden, en hij had drie onderscheidingen uit te reiken.

Hij toonde zich ontzettend blij met het model van de „Pieter Boele” temeer, omdat hem al zo dikwijls beloofd was, dat hij eens mee mocht varen. 't Was er nooit van gekomen. „Nou kan ik in elk geval de illusie levendig houden”, vond hij.

#### Onderscheidingen

Aan drie medewerkers werden onderscheidingen uitgereikt met het doel daarmee het gehele bedrijf te eren.

Kotteraar-frezer D. van Vliet en hoofd-baas G. van der Steen ontvingen de eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Zij waren daartoe uitverkoren omdat zij representatief werden geacht om twee grote groepen uit ons bedrijf te vertegenwoordigen.

De derde onderscheiding gold onze oudste directeur de heer Joh. Boele, die na



een kernachtige toespraak van de burgemeester mocht vernemen, dat de Koningin hem had benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau. Deze hoge onderscheiding werd hem niet alleen verleend op grond van zijn grote verdiensten als directeur, maar tevens voor de functies, die hij buiten het bedrijf vervulde.

#### Geschenken

Het cadeau, dat de burgemeester namens het Gemeentebestuur mocht uitreiken, was een tinnen bord, waarop is vermeld: „Boele, een begrip in de gemeente Ridderkerk”. De heer Joh. Boele, die het bord in ontvangst nam, toonde zich er blij mee, temeer, „omdat het een Ridderkerks bord is voor een Bolnesser bedrijf” (!)

De heer Boele bracht tevens dank voor de eer die hem was aangedaan met de onderscheiding, waarin hij toch ook een symbool meende te moeten zien van de samenwerking van hoog tot laag in het bedrijf.

Een uitvloeisel daarvan achtte hij ook, dat ter gelegenheid van het jubileum een blijvend aandenken ten geschenke wordt

aangeboden. „Onze keus is gevallen op een geschenk, dat alles te maken heeft met vakmanschap. Het is een handgemaakte kristallen bokaal, waarin een afbeelding van de „Pieter Boele” is geëtst. Hij overhandigde daarna de eerste bokaal aan de heer B. L. de Weerd.

#### Bezetting van de kantine

In grote trekken verliep aldus het officiële gedeelte. Daar krijg je grote trek van. Dan wordt er hard aan het kantine-personeel getrokken, maar niet tevergeefs. In ijltempo werden alle aanwezigen van het nodige voorzien en dat gold ook ten aanzien van de honderden medewerkers, die vervolgens de kantine kwamen bevolken om met een praatje, een natje en een droogje luister bij te zetten aan de jubileumviering.

Aan het begin van deze tweede bijeenkomst, vertelde directeur O. J. van der Vorm de nieuwe aanwezigen wat zich zoal in de eerste bijeenkomst had afgespeeld om hen vervolgens een genoeglijke bijeenkomst toe te wensen. En dat werd het.

#### Klessebessen

Hetzelfde gold voor een derde bijeenkomst. Dat gebeurde een dag later en wel 's middags om drie uur. De beurt was toen aan onze gepensioneerden en aan medewerkers, die ten gevolge van arbeidsongeschiktheid niet meer aan het productieproces kunnen deelnemen.

De opkomst was verrassend groot. Zo groot, dat in allerijl tafels en stoelen bijgesleept moesten worden. En gezellig dat het was! Direct na een toespraak van de heer Joh. Boele kwamen de tongen los.

„Ha Kees, hoe gaat het met jou, man” — „Kijk, kijk, daar heb je hem ook met zijn zijn sokken” — „kan je het nogal wennen thuis Jo?” — „Weet je nog die kromme schuit op helling III?” — „Jij lust ze ook nog best maatje” . . . en zo kunnen we nog uren doorgaan.

Dat doen we niet. De conclusie is alleen maar, dat we met genoeg kunnen terugkijken op een weliswaar sober gehouden, maar toch in alle opzichten geslaagde jubileumviering.

*Blauw-witte bloemen in kristallen vazen. V.l.n.r. mr. J. A. Reus, mevr. O. J. van der Vorm, mr. J. G. Rietkerk, mevr. Joh. Boele, drs. J. Geleyne en mej. L. van Rietschoien.*



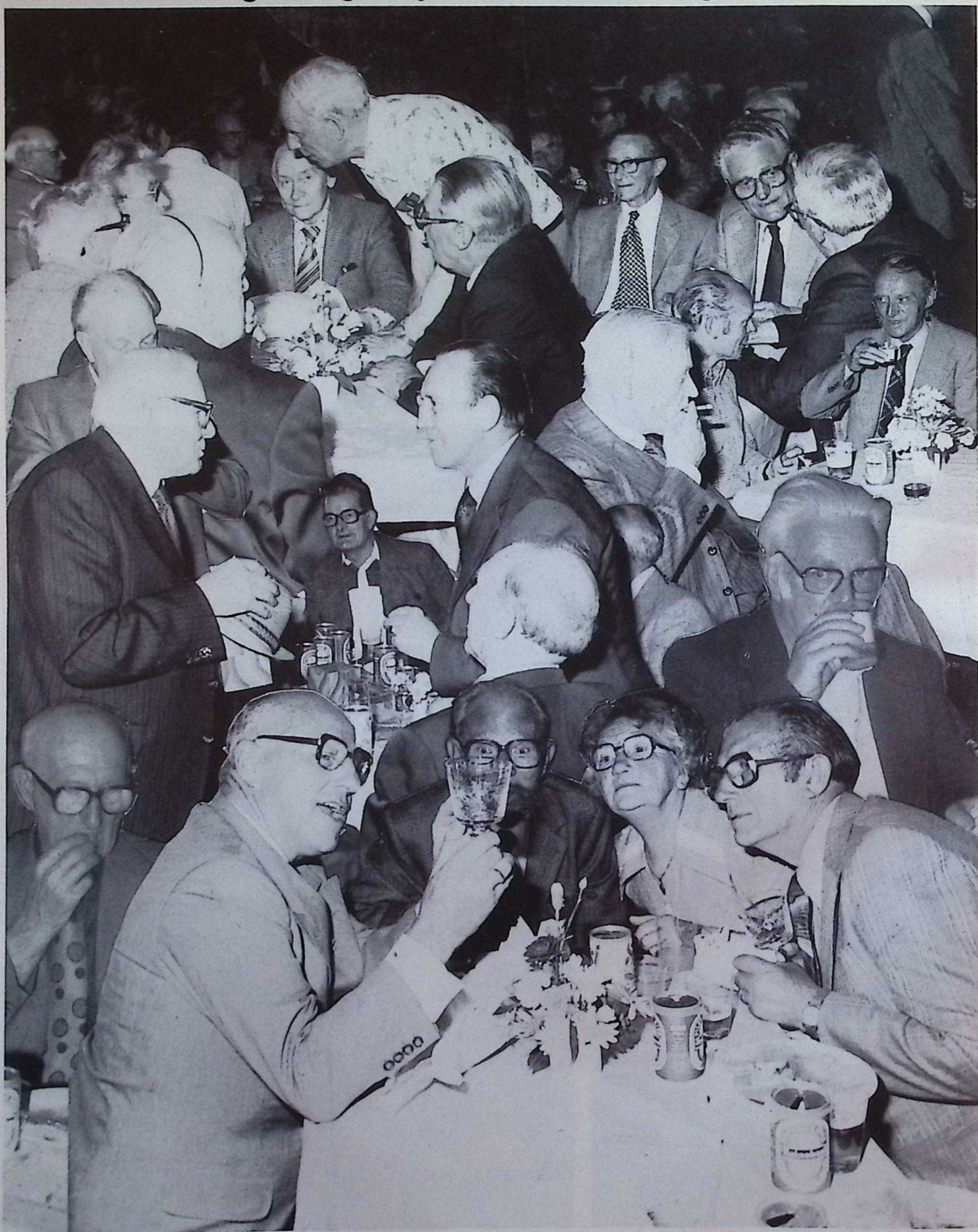


Foto 1:  
Ridderkerks bord voor Bolnesser bedrijf.  
Foto 2 en 3:  
De gedecoreerden D. van Vliet en G. van der  
Steen.  
Foto 4:  
Symbolische aanbieding van het jubileumge-  
schenk aan de Gemeente Ridderkerk.  
Foto 5:  
Ook directeuren moeten wel eens stoom afbla-  
zen.  
Foto 6:  
Mr. Rietkerk: „Dat is geen glaasje in het ka-  
der van Bestek 81, heren!”





Beelden van de gezellige bijeenkomst met de gepensioneerden





# Drie collega's vierden 40-jarig jubileum

De periode tussen het verschijnen van het vorige en deze uitgave van Boele-Nieuws stond voor een belangrijk deel in het teken van de jubileumviering.

Ook in het persoonlijk vlak hebben we weer gewag te maken van een aantal jubilea. Naast de 25-jarige dienstverbanders vierden weer drie van onze collega's het feit, dat zij veertig jaar aan één stuk hun krachten in dienst van het bedrijf hebben gesteld.

## Wouter Moog

In de veertig jaren, die Wouter Moog bij Boele doorbracht heeft hij kleur en aanzien gegeven aan het werk van anderen. Alzo doende heeft hij duizenden kilo's verf met bekwame hand aangebracht op alle mogelijke en onmogelijke objecten. Onveroorbaar zijn zijn werk doend en met plezier raad verschaffend aan anderen, die van zijn rijke ervaring wilden profiteren als ze een klusje hadden op te knappen.

Aanvankelijk had hij eigenlijk bankwerker willen worden en volgde daartoe een avondvakschool. Het uiterlijk aantrekkelijker schildersvak won het tenslotte en daarom kennen we Wout Moog nu als de bekende Boele-schilder. Hij woont met vrouw en twee kinderen te Krimpen aan den IJssel. De jubileumdatum was 11 april 1979.



## Herman Aanen

Toevallig staat Herman Aanen ook op de voorpagina van dit Boele-Nieuws, breeduit lachend. Dat is typisch Herman Aanen. Kan heel serieus zijn, maar houdt van vrolijkheid.

Een minder vrolijke periode voor hem was het, toen de overgang van Gebr. Pot naar Boele een feit werd. Hij kon dat aanvankelijk maar moeilijk pruimen.

Als „Pot-man” was hij aan werk en werkgever verknocht en een ingreep van buitenaf daarin was hem allesbehalve welkom. Toen hij echter al gauw bij baas van Sinderen werd geplaatst (ook oorspronkelijk Gebr. Pot) was het leed snel geleden en nu . . . het kan niet beter, zegt hij zelf.

Herman begon als nagelheter. Later werd hij koker-perser en in 1972 schakelde hij over naar hakker/slijper. Hij woont met zijn echtgenote in de van Beethovenstraat te Slikkerveer.



## Cornelis Blok

Cornelis Blok, de bekende draaier in onze machinefabriek, is geen draaier van huis-uit. Hij trad veertig jaar geleden namelijk in dienst als ijzerwerker. Pas na de oorlog werd hij — op zijn verzoek — omgeturnd tot draaier en in 1972 werd hij centerdraaier.

Het uitoefenen van het draaiersvak is — hoe belangrijk op zichzelf ook — niet de enige Boele-inbreng van de jubilaris. Sinds de oprichting van de afdelingskas — nu ruim 26 jaar geleden — is hij als secretaris aan die uitermate nuttige instelling verbonden. Hij is ook nog bestuurslid van de auto-hobbyclub.

Nog is zijn gehele Boele-inbreng niet opgesomd. Eén van zijn drie dochters werkte namelijk op onze correspondentie-afdeling, later bij v.d. Wetering. De jubilaris woont met echtgenote en dochter in de Poesiatstraat te Ridderkerk.





# Hoe de jubileumbokaal gemaakt werd

Wat is het verschil tussen glas en kristal?

Eerlijk gezegd hebben we daar nooit zo bij stilgestaan. Maar sinds we ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van ons bedrijf een kristallen bokaal kregen aangeboden, die nu tussen andere glasspullen in de glazenkast de fraaie blikvanger staat uit te hangen, sindsdien is de interesse in kristal met sprongen omhoog geschoten.

## Voelen, zien en horen

Als de interesse eenmaal gewekt is, dan komt automatisch de vraag: wat is het verschil tussen glas en kristal?

Daar ben je niet zo maar klaar mee met zo'n vraag. Je kunt het verschil namelijk op meerdere manieren constateren, waarbij we drie zintuigen moeten inschakelen. Je kunt het verschil namelijk voelen, zien en horen.

**Voelen.** Het minst opvallende verschil, maar het is er wel degelijk. Want kristal is zwaarder dan glas dank zij een andere materiaalsamenstelling. Daarover straks meer.

**Zien.** Hoe zie je het verschil? Moeilijk uit te leggen. Het is net zo iets als met ogen. Als iemand ontzettend moe of depressief is staan zijn ogen dof. Is diezelfde persoon vrolijk en een tikje ondeugend, dan twinkelen zijn ogen. Maar 't zijn dezelfde ogen. Eerstgenoemde matte ogen zijn vergelijkbaar met glas. De twinkellende ogen zijn vergelijkbaar met kristal. Want kristal leeft!

**Horen.** Tik met je nagel tegen de jubileumbokaal. U hoort een heldere, na-vibrerende klank. Probeer hetzelfde eens met een gewoon glas. 't Gaat niet. Glas is onmuzikaal. Kristal zingt.

## Basismateriaal

Hiermee zijn de uiterlijke verschillen omschreven. Maar er zijn ook technische verschillen. Twee hoofdverschillen. In de eerste plaats — we zeiden het al — de samenstelling van het materiaal. In de tweede plaats het fabricage-proces.

De hoofdbestanddelen van glas zijn: zand, soda en kalk. Van kristal: zilverzand, potas en loodmenie.

Deze drie grondstoffen worden door verhitting tot een vloeibare massa vermengd. Na afkoeling stolt het materiaal en blijkt dan doorzichtig te zijn.

Nu zult u misschien opmerken, dat het grote prijsverschil tussen glas en kristal toch niet veroorzaakt kan worden door het basismateriaal.

Laat zilverzand en loodmenie wat duurder zijn dan gewoon zand en kalk, maar dat kan toch nooit een prijsverschil opleveren van tien of twintig maal duurder?

U hebt gelijk. Dat maakt inderdaad niet zo veel uit. Maar wat wel uitmaakt is het feit, dat kristallen voorwerpen uitsluitend gemaakt kunnen worden via de oude, ambachtelijke methode van het glasblazen. Het echte, goede kristal wel te verstaan. Er zijn ook inferieure kwaliteiten, die, net als glas, machinaal worden vervaardigd, maar dat zullen we verwaarlozen.

Glas, met zijn zand, soda en kalk, leent zich bijzonder goed voor machinale ver-

werking. Serie-productie dus in grote hoeveelheden. Kristal is handwerk. Daarom heel kostbaar.

De fabricage van kristal is in eerste aanleg te vergelijken met de fabricage van het materiaal, waar wij in hoofdzaak mee werken: ijzer. IJzer wordt verkregen door het vloeibaar maken van ijzererts, cokes en kalksteen. Kristal wordt verkregen door het vloeibaar maken van zilverzand, potas en loodmenie.

Op de glasfabriek gebeurt dat vloeibaar maken des nachts. Als de glasblazers 's morgens hun werk beginnen staan de smeltovens, gevuld met de zinderende gloeiende massa, ter beschikking.

Het is een schitterend schouwspel om de vaklieden aan het werk te zien. Bij eerste aanblik lijkt het of de mensen zinloos door elkaar dwarrelen, maar al gauw ontdek je, dat niemand een stap te veel doet. Kan ook niet anders, want het vloeibare materiaal moet razendsnel verwerkt worden voordat het afgekoeld is.

Hoe komt nu zo'n glas, zoals onze jubileumbokaal tot stand? Eenvoudig verteld zo:

*foto 1: Een glasblazer steekt een lange pijp in de oven en „draait“ er een pluk vloeibare massa op. Hij blijft die pijp steeds draaien, anders valt het spul er af. Luchtig blaast hij even in de pijp, terwijl hij alsmaar blijft draaien.*

*foto 2: De glasblazer brengt de vurige prop vervolgens in een geopende mal, sluit de mal en blaast weer al draaiende in de pijp. De mal heeft de kelkvorm van ons glas. Als de mal zich opent komt er dan ook iets te voorschijn, dat al op ons glas lijkt. De oranje gloed is verdwenen, het materiaal is door de afkoeling al doorzichtig geworden. Maar week is het nog wel. De glasblazer blijft dan ook doorlopend draaien.*

*foto 3: Een andere glasmaker heeft het glas inmiddels overgenomen. Het glas staat hier, nog bijna vloeibaar, op het uiteinde van de blaaspijp. Een derde vakman reikt met een pijp een nieuw stukje vloeibaar kristal aan, dat met een schaar „afgeknipt“ wordt. Dat moet het been en de voet van het glas worden.*

*foto 4: Als maar draaiend vormt de vakman de gloeiende prop eerst tot het been en daarna drukt hij er een voet aan door met een plat voorwerp tegen het einde van het materiaal te duwen. Gemakkelijk verteld, maar veel moeilijker gedaan. Er is jaren studie en ervaring voor nodig.*

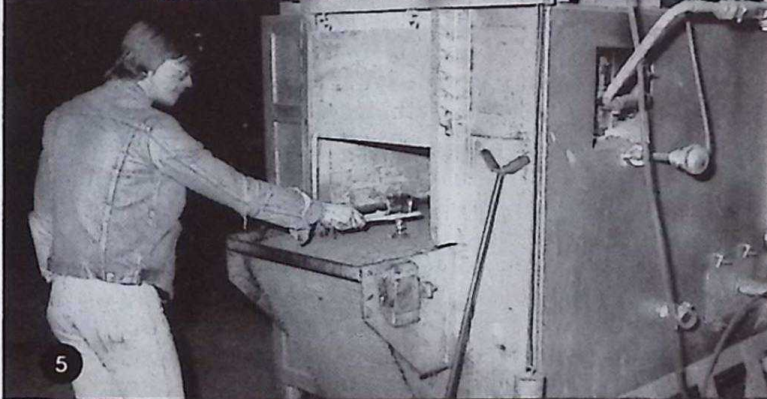
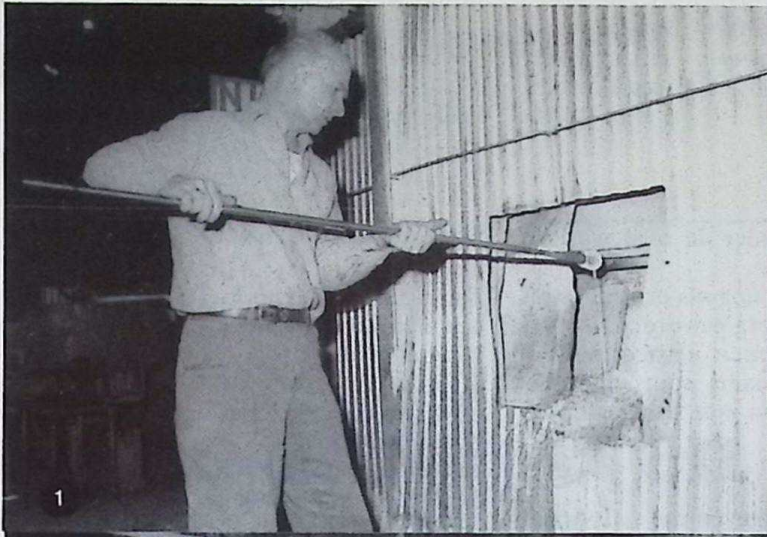
*foto 5: Nadat het glas van de blaaspijp afgehaald is en machinaal ontdaan van het overvloedige glas gaat het door een lange koeler, want regelmatig koelen is voorwaarde om het glas niet te laten barsten. U ziet hier hoe een gloeiend heet jubileumglas op de lopende band van de koeler geplaatst wordt.*

*foto 6: In de etskerij wordt langs chemische weg de decoratie van de „Pieter Boele“ in het glas geetst.*

*foto 7: Eindcontrole. Glas voor glas wordt tegen een lichtbak gehouden en door de keurmeester gecontroleerd op eventuele materiaalfoutjes. Het geringste foutje is aanleiding om het glas af te keuren.*

*foto 8: Pas als het glas de scherpe controle is gepasseerd, wordt er een etiketje opgeplakt, dat garandeert: dit is een zuiver kristallen, handgemaakte bokaal van de Verenigde Glasfabrieken te Leerdam.*







# Verslag van het tweede periodieke onderzoek

Het tweede periodiek (geneeskundig) onderzoek, gehouden onder de medewerkers tussen 40 en 65 jaar van de Boele-groep, werd eind 1978 afgesloten.

Wat in 1974 bij de aanvang van het eerste periodiek onderzoek nog als een nieuwigheid gold is nu een hoog gewaardeerd aspect van de gezondheidszorg geworden. Vooral het preventieve karakter van dit onderzoek wordt door de deelnemers als zeer positief ervaren. Immers, mogelijke afwijkingen van de gezondheidstoestand, soms door het werk veroorzaakt of nadelig er door beïnvloed, kunnen snel en in een vroeg stadium worden gesignaleerd.

Landelijk gezien, maar ook internationaal, worden de bedrijfsgezondheidszorg in het algemeen en het periodiek geneeskundig onderzoek in het bijzonder, steeds belangrijker. Vele bedrijven en bedrijfstakken gaan er dan ook toe over zich aan te sluiten bij een regionale bedrijfsgeneeskundige dienst of hebben op zijn minst in de C.A.O. een clausule opgenomen, die het uitvoeren van een periodiek onderzoek verplicht stelt.

## De uitvoering

In het kader van het tweede periodiek onderzoek werden door onze bedrijfsgeneeskundige dienst tussen januari 1976 en december 1978 in totaal 534 medewerkers onderzocht, waaronder 15 dames. De gemiddelde respons (d.i. de bereidheid om aan het onderzoek deel te nemen) bedroeg 65%, iets lager dan bij het eerste periodiek onderzoek. Landelijk gezien is het echter nog ruim boven het gemiddelde.

Per leeftijdsgroep zag de respons er zo uit:

65-60 jaar - 71 medewerkers = 63%
60-55 jaar - 74 medewerkers = 72%
55-50 jaar - 148 medewerkers = 65%
50-45 jaar - 118 medewerkers = 62%
45-40 jaar - 123 medewerkers = 65%

## Resultaten

64% van de deelnemers had lichamelijke klachten en bij 56% werden één of meer afwijkingen gevonden, gelukkig meestal niet van ernstige aard. Slechts in één geval hadden de bevindingen bij het onderzoek de consequentie van direct staken van het werk. Voor zes mensen was het gevolg een verandering van werk en werkomstandigheden.

Natuurlijk werd iedere onderzochte over zijn gezondheidstoestand ingelicht en

vaak werd de raad gegeven om zich onder behandeling te stellen van huisarts en/of specialist. Ook werden adviezen gegeven om de leefwijze en gewoonten meer aan te passen aan de lichamelijke condities. Dat was vooral het geval bij de mensen lijdend aan hoge bloeddruk en adipositas (dat is een duur woord voor te dik zijn, wat het geval is bij een overwicht van 15-20%).

De groep, waarin de meeste afwijkingen werden geconstateerd was die van de 65-60 jarigen. De minste bij de 60-55 jarigen en 50-45 jarigen.

De groep 45-40 jarigen, die de vorige maal slechts gedeeltelijk werd onderzocht op basis van de klachten, werd nu in zijn geheel meegenomen en vertoonde als bijzonderheid een groot aantal maagklachten (9%).

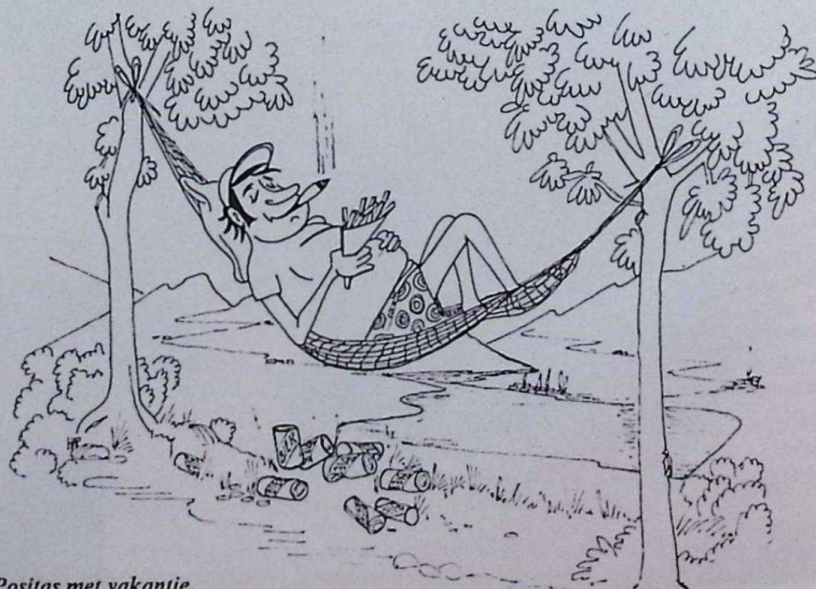
## Soorten van afwijkingen

afwijkingen in het audiodiagram (gehoortest)	366x
een afwijkend electrocardiogram	116x
bloedafwijkingen	104x
afwijkingen in de urine	22x
afwijkingen in de longfoto	64x
hoge bloeddruk	43x
adipositas (vetzucht)	75x
hart-vaataandoeningen	24x
longaandoeningen	28x
maagklacht resp. afwijking	55x
spataders en aambeien	41x
rugklacht resp. aandoening van rug/ledematen	64x

## Toelichting

Het gehoororgaan geniet de twijfelachtige eer, de zetel te zijn van de meest voorkomende afwijkingen. Bij 67% van de onderzochten is sprake van enigerlei vorm van verlaging van de gehoordrempel.

Het grootste aandeel hierin wordt — zoals te verwachten was — geleverd door de oudste groep (65-60 jarigen). Immers, naast de op een scheepswerf veel voorkomende lawaaidoofheid, speelt ook hierbij de leeftijdsslijtage een grote rol.



De heer Adi Positas met vakantie.



Bij 21% van de onderzochten werden afwijkingen gezien in het electrocardiogram. Meestal betrof het hier een restverschijnsel zoals oud of stil infarct of onschuldige rythme-verstoring.

Bij de 20% afwijkingen in het bloed was er meestal sprake van verhoogde bezinkingssnelheid van de rode bloedlichaampjes en in enkele gevallen van een verhoogde cholesterol (= bloedvetgehalte).

Het eerste wijst op een ontsteking (heel

vaak een simpele verkoudheid) en is meestal na eerste of tweede controle verdwenen. Voor het verhoogde bloedvetgehalte is een dieet en soms behandeling met speciale medicamenten noodzakelijk.

Met de verhoogde bloeddruk (8% der onderzochten) en de adipositas (14%) behoren het verhoogd cholesterolgehalte en het roken tot de belangrijkste risico-factoren voor het ontstaan van een hartinfarct en dit heeft dan ook onze grootste aandacht.

Verminderen van deze risicofactoren, meestal uitingen van onze verkeerde leefwijze in onze Westerse welvaartmaatschappij, is van het allergrootste belang. Zo alleen kan het grote aantal hart- en vaataandoeningen en heel vaak ook veel longaandoeningen worden teruggedrongen.

Het is daarom te hopen dat de mensen aan de gegeven adviezen gehoor zullen geven.

## Basje uit logeren

Basje woont in Schiedam. Zijn huis bestaat voor het grootste gedeelte uit tralies, wat u zoudt doen vermoeden, dat Basje een boef is, die zijn zonden in de gevangenis overdenkt.

Nee. Een boef is Basje niet. Verre van dat. Basje is gewoon een papegaai. En een hele mooie papegaai, die in een mooie kooi woont.

Hij is geen Schiedammer van geboorte. Zijn ouders woonden ergens in Borneo. In een hoge boom aldaar zag Basje voor het eerst het levenslicht. Hij had het best naar zijn zin, maar op een goeie dag werd hij gevangen en naar Nederland vervoerd. Hij kwam in een dierenwinkel tussen andere lotgenoten terecht met wie hij naar hartelust kon schelden op die winstbeluste lieden, die hen uit de Borneose bomen hadden geplukt.

Maar achteraf, vindt Basje, is het toch allemaal hard meegevallen en als je hem op de papegaai af vraagt, of hij weer terug wil naar Borneo, zal hij met heldere stem zeggen: „Ammenooitniet, ammenooitniet”.

Zijn beweegredenen zijn duidelijk. Hij heeft een goeie baas en bazin getroffen, die hem voor f 750,— kochten. Dat is veel geld, maar daar heeft Basje geen zorgen aan. Veel belangrijker voor hem is, dat ze gek zijn op hem. Ja, ze lachen wat af met mekaar, daar in Schiedam. En praten, hè!

Vroeger sprak Basje alleen maar Oerwouds. Maar tegenwoordig kan hij ook Nederlands. Soms niet zo Algemeen Beschaafd Nederlands, maar wel erg duidelijk. Na een lachbui zegt hij bijvoorbeeld: „k Lach me rrot”. De omstanders schate-

ren dan van de lach en dat geeft Basje aanleiding om weer net zo hard mee te lachen.

Terug naar Borneo? O nee, ammenooitniet. Hij heeft het veel te goed in Schiedam. Prachtig uitzicht heeft 'ie. Links is het grote raam, waardoor hij alle buitengebeuren op straat kan bekijken. Rechts is het aquarium met weliswaar stomme visjes, maar heel mooi gekleurd. Hij kan er uren naar kijken. En recht vóór hem staat de televisie. Hij kijkt altijd naar de Fabeltjeskrant met Meneer de Uil en Juffrouw Ooievaar, die ook uit warme streken komt.

Maar na het journaal van acht uur (en de reclame) wil Basje slapen. Zodra de muis dat riedeltje op de banjo gegeven heeft (tidele-tidele-tidele-tidele-tom, tjoemtjoem, weet u wel) roept Basje: „Hallo vrouwtje, hallo vrouwtje.”

Het vrouwtje komt dan met een zeiltje en hangt dat over de kooi. Na een hartelijk wederzijds welrrrusten gaat Basje letterlijk en figuurlijk onder zeil.

Dit mooie leventje werd tijdelijk onderbroken, want het baasje en het vrouwtje gingen een weekje naar de wintersport. Basje mocht niet mee. 's Zomers wel. Dan mag Basje overal mee naar toe. Prachtig vindt 'ie dat. Hij is gek op autorijden. Zodra hij — met kooi en al — op de achterbank is gezet, begint hij te roepen: gezellig he, gezellig he, en begint dan te fluiten. Niet gewoon fluiten, nee, echt prachtig, kunstig fluiten. En als het baasje achter het stuur begint te zingen „papegaaitje leef je nog”, zingt Basje er spontaan ach-

teraan: „ija déja”. En precies op toon, hoor!

Basje is echter — met zijn Indonesische achtergrond — niet geschikt om mee te gaan naar wintersportgebieden. En zo kwam hij bij ons in Bolnes terecht om een weekje onvrijwillig aan de Rijnsingel te logeren.

De eerste dag was er weinig aardigheid aan Basje. Hij zat stil op zijn stokje en raakte geen hap eten aan. Als we dicht bij hem kwamen schoof hij gauw een eindje op, alsof hij zeggen wilde: ik vertrouw jullie voor geen cent. Maar de volgende dag werd hij toeschietelijker. Hij begon met „hallo”. Daarna liet hij wat acrobatische toeren zien. En toen hij daarbij per ongeluk van zijn stokje af viel, zei hij: „och, och, arme Sebastiaan”.

Basje werd de lieveling van het gezin, omdat hij zo lief, goedlachs en geestig was. Hij kon geen kwaad doen. Mocht af en toe zelfs door het huis vliegen. Schitterend vond hij dat. Favoriet plekje was de staande schemerlamp, waarop hij elke rondvlucht beëindigde. Parmantig keek hij dan de kamer rond en zei steevast „gezellig he, gezellig he”.

Zozeer werd hij aanbeden, dat een feit hem werd vergeven, dat toch absoluut niet door de beugel kon. Want op één van zijn rondvluchten kreeg Basje plotseling hoge nood en produceerde een geduchte sliert op het enige Perzisch kleedje, dat we bezitten. „k Lach me rot, 'k lach me rot”, gierde Basje vanaf de schemerlamp, terwijl lachende vrouwen welgemoed het kleedje met dweil en borstel bewerkten.

En als ik een beetje as mors . . . . .



# Sportdag 1979

De jaarlijkse sportdag van onze bedrijfsscholen werd op vrijdag 8 juni 1979 gehouden onder de best denkbare weersomstandigheden.

Zoals gebruikelijk leefden we via hardlopen, touwtrekken en de andere traditionele sportonderdelen toe naar de nog traditionelere voetbalwedstrijd, die in de middaguren vertrapt werd. En hoe. Moesten we voorgaande jaren genoeg nemen met schaarse uitslagen, deze keer mochten we getuige zijn van een royale 5-1. De vijf kwam rechtmatig toe aan de scheepsmetaalbewerker, de één was voor een combinatie van werktuigbouwers. Geen geflatteerde uitslag, integendeel. De scheepsbouwers waren dit jaar superieur aan de machinejongens, die overigens op sportieve wijze partij bleven bieden.



*Meer dan een aftrap.*

Organisatorisch zat de sportdag weer solide in elkaar. Geen wanklank werd gehoord, met uitzondering dan van het vervelende feit, dat enkele oudere heren (Biekart, van Vegchelen en ene Marinelli) 's morgens meededen aan het hardlopen (10 x om het voetbalveld), wat het tijdschema in de war dreigde te schoppen. Men besloot daarom hun aankomst niet af te wachten en ze in de rust van de voetbal-

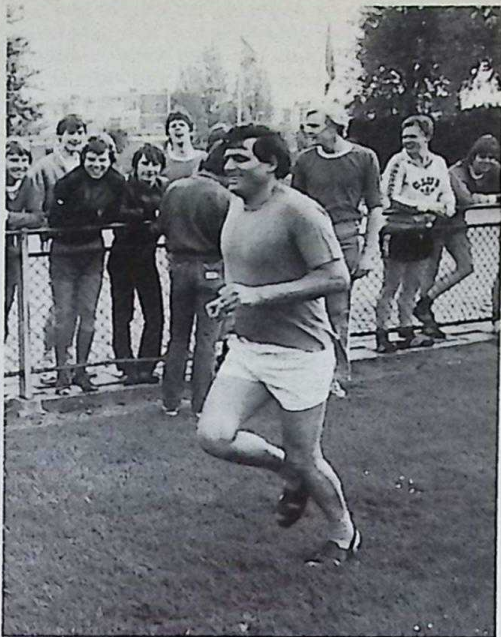
wedstrijd weg te laten slepen.

De officiële taken, die te verrichten waren, werden kundig afgewerkt door mevr. Boele-Eschauzier voor wat betreft het starten van de hardlopers, zoon Cornelis nam de aftrap van de voetbalwedstrijd voor zijn rekening, de heer van der Vorm belastte zich met het openingsceremonieel en de heer Stijve was aan het einde van de dag een vlotte prijsuitreiker.

*Krachtpatserij.*







*Het onderdeel ruimtevaart in beeld.*



En hier zijn de officiële uitslagen:

**INDIVIDUELE PRIJZEN:**

- Hardlopen 100 meter  
 1e Harold Luijken  
 2e Rob Mannee  
 3e Arno van der Pol
- Opdrukken  
 1e Arno van der Pol  
 2e Harold Luijken  
 3e Arie Egas
- Hardlopen 10 x om 't veld  
 1e Jan van der Welle  
 2e Piet de Baat  
 3e Wim Langendoen
- Hindernisbaan  
 1e Cock van Kekem

- 2e Bas van der Wilt MB  
 3e Ed van de Kasteelen SB
- Doelschieten  
 1e Rob Mannee SB  
 2e Jan Sintmaartensdijk SB  
 3e Peter Krijgsman SB
- Hoogspringen  
 1e Koos Lindenburg SB  
 2e Harold Luijken SB  
 3e Bertus van Bloois SB
- PLOEGENPRIJZEN:**
- |             |                        |
|-------------|------------------------|
| Volleybal   | pijpenbewerkers        |
| Touwtrekken | machinebankwerkers     |
| Basketbal   | machinebankwerkers     |
| Estafette   | scheepsmetaalbewerkers |
| Footvolley  | machinebankwerkers     |
| Voetbal     | scheepsmetaalbewerkers |

*Wie doet het ze na?*



*De prijsuitreiking was geen Stijve bedoening.*





# Verslag van de Ondernemingsraadsvergadering

gehouden op vrijdag 20 april 1979

Aanwezig zijn: Ir. O. J. van der Vorm, voorzitter, de gekozen leden, de heren: R. Ameneiro Valle, M. J. de Bel, M. G. W. ten Bosch, J. Bosman, H. Dokter, A. Euwijk, J. G. Geutjes, F. A. A. Grootveld, M. Hollander, W. Pottuit, J. van Sinderen, P. Tuk, secretaris, R. Veerman, B. L. de Weerd, B. Westerbeeck en de heren G. J. Cieraad en J. Th. Küppens Groot, notulist.  
Namens de Jongerencommissie wonen Mej. H. Kreuter en de heer W. P. Kranendonk de vergadering bij.

## 1. Opening

De voorzitter opent te 09.45 uur de vergadering en heet alle aanwezigen welkom.

## 2. Mededelingen van de voorzitter

A. De voorzitter deelt mede, dat na afhandeling van de agenda van deze vergadering er nog enkele onderwerpen van de puntenlijst te bespreken over blijven.

Er wordt naar gestreefd met de daarvoor noodzakelijke voorbereiding binnen niet al te lange tijd gereed te zijn, zodat die onderwerpen dan in een volgende vergadering aan de orde kunnen komen.

B. Met betrekking tot de werksituatie deelt de voorzitter mede, dat wij momenteel in de reparatie-sector over een behoorlijke werkbezetting beschikken.

Indien wij er in slagen om voor de tweede helft van dit jaar voor de sector nieuw staal nog meer werk aan te trekken, dan is de verwachting, dat voor het jaar 1979 van een redelijk bevredigende werkbezetting kan worden gesproken.

Het prijspeil voor nieuwe opdrachten blijft echter slecht. Mede daarom blijft het voor ons allen een belangrijke opgave de kosten zeker niet te laten stijgen en alles op alles te zetten deze kosten verder terug te dringen.

De voorzitter zegt, dat in de loop van de tweede helft van dit jaar een prognose voor het jaar 1980 zal worden opgesteld.

De gekozen leden zullen daarover te zijner tijd geïnformeerd worden.

De voorzitter wordt gevraagd of nog overwogen wordt bepaalde investeringen, ook in het volgende jaar, te doen. Gedacht wordt aan enkele afdelingen, waar nu niet bepaald onder de meest gunstige omstandigheden kan worden gewerkt.

Wanneer aan deze voorzieningen, zo gewenst ze ook zijn, gedacht wordt, zo zegt de voorzitter, moet hij op een zaak met de allerhoogste prioriteit wijzen en wel de ligplaatsen van dokken en schepen. Daarna volgen ongetwijfeld de voorzieningen waarop gedoeld is.

Al deze voorzieningen vragen bijzonder omvangrijke middelen.

Op verzoek van de voorzitter informeert de heer Cieraad omtrent de voortgang van de

werkzaamheden met betrekking tot een gewijzigde opzet van het groepsvervoer.

Vóór de aanstaande vakantieperiode zullen de zaken ongetwijfeld hun beslag krijgen. Er zullen vroegtijdig de noodzakelijke informatie aan de medewerkers uitgaan.

Met betrekking tot het instellen van een avondploeg zegt de voorzitter, dat het voornamelijk gaat om de reparatie-sector, „de kurk” waarop wij momenteel drijven.

Wij hebben op dat terrein een zeer goede naam, gezien onze kundigheid en de vlotte levering.

Dat laatste kan geboden worden door de inzet van onze medewerkers en de bereidheid van een groot aantal van hen om ook buiten de normale werkuren te werken.

We moeten het echt hebben van onze sterke combinatie: — vakmanschap en dienstbaarheid rond de klok —.

Met nadruk wijst de voorzitter er op, dat als wij die kwaliteiten verliezen wij het in de toekomst wel kunnen vergeten.

Tot die dienstbaarheid komen wij onder meer doordat vele medewerkers bereid zijn overwerk te verrichten en door het kunnen werken, niet alleen in dagdienst, maar ook in ploegdiensten.

Met overwerk kunnen pieken worden opgevangen of kan een werk, dat praktisch gereed is, in overwerk zonder al te veel organisatorische moeilijkheden worden voltooid.

Ploegdiensten bieden daarenboven de mogelijkheid tot een dienstverlening rond de klok. Gelukkig kunnen wij daarvan gebruik maken. Maar wij mogen de ploegen niet te groot maken, daar anders leegloop ontstaat, hetgeen kostenverhogend werkt.

Diensten die elkaar overlappen brengen eveneens kostenverhogingen te weeg.

Wij moeten bij het maken van plannen en de keuze zorgvuldig en met verstand te werk gaan.

In dezen oriënteren wij ons.

In verband met enkele bijzondere objecten wordt op het ogenblik ook in een avond-ploeg gewerkt. De verkregen ervaringen daarmee zijn niet ongunstig.

De vraag is nu of in de toekomst een dergelijke dienst permanent zou kunnen worden in plaats van een nachtdienst. Een vast omlind plan kan nog niet worden voorgelegd.

De secretaris zegt, dat er geen bezwaren tegen een dienst, welke te 16.15 uur aanvangt, bestaan.

Voor een indeung in zo'n dienst zou wel rekening gehouden moeten worden met die medewerkers, die reeds gedurende vele jaren in de dag- en nachtdienst werkzaam zijn.

Desgevraagd deelt de voorzitter mede, dat over aantallen medewerkers, die betrokken zouden zijn bij een wijziging van de diensten — nachtdienst in een avonddienst — op het ogenblik nog niet gesproken kan worden. Zeker zal met de belangen van hen die thans, velen zelfs gedurende vele jaren, in de nachtdienst werk-

zaam zijn, rekening worden gehouden.

De plannen moeten zodanig zijn, dat wij aan de ene kant in staat zijn pieken op te vangen, aan de andere kant leegloop vermijden.

Getracht moet worden dat we in de loop van de tweede helft van dit jaar een eind op weg zijn met onze desbetreffende plannen, zeker vóór het eind van 1979.

## Ingekomen stukken

Er is één ingekomen stuk en wel een brief van een der leden van de cantine-commissie.

Nadat de voorzitter de inhoud van deze brief de leden ter kennis gebracht heeft, wordt daarover van gedachten gewisseld.

Besloten wordt dat de heer Cieraad en de secretaris nader met het betrokken lid van de cantine-commissie omtrent de inhoud van de brief zullen spreken.

De heer Cieraad zet nog eens de taakstelling en de gedachte werkwijze van die commissie uiteen.

## 3. Bespreking van het verslag van de OR-vergadering gehouden op 19 maart 1979

pag. 3. De voorzitter verzoekt de slotzin van de eerste alinea onder „pag. 4” — Daarbij komt dan ook het stuk van hoofdbas Van der Steen aan de orde — te plaatsen waar die hoort en wel als slotzin van de tweede alinea.

Daarnaar gevraagd zegt de voorzitter, dat hoe spijtig ook, wij vooreerst niet aan een kraantje voor de gritmachine kunnen denken. Dit in verband met de hoge kosten verbonden aan een goed en uitvoerbaar ontwerp. Andere zaken hebben meer prioriteit.

pag. 4. De secretaris deelt de voorzitter mede, dat de gekozen leden besloten hebben voortaan de secretaris van de Jongerencommissie hun voorvergaderingen te laten bijwonen.

De voorzitter zegt zich daarmee te kunnen verenigen; hij geeft daarbij in overweging om steeds na een verkiezing van een nieuwe Jongerencommissie zowel als na een verkiezing van een nieuwe Ondernemingsraad, deze zaak opnieuw aan de orde te stellen.

pag. 5. Desgevraagd zegt de voorzitter, dat de Holding, waarvan in de vorige vergadering bij de bespreking van de structuraanpassing sprake was, inderdaad in Nederland gevestigd is.

Eer alles ter zake geregeld is zullen wij maanden verder zijn; naar schatting zo tegen het einde van dit jaar.

De gekozen leden zullen van de ontwikkelingen op de hoogte worden gehouden.

Op te zijner tijd naast de schriftelijke informatie aan de medewerkers nog mondeling informatie zal worden gegeven is een punt van overweging.

pag. 6. Op verzoek van de voorzitter informeert de heer Cieraad omtrent het in de laatste vergadering van de werkclassificatie-commissie besprokene en de gemaakte vorderingen. He-



laas nog niet zo ver gekomen als verwacht, is de commissie met de bespreking van functies in de machinefabriek toch een stuk verder gekomen. Na afhandeling van dit onderdeel moeten nog functies in de koperslagerij, in magazijnen en in het transport en werfzaken nader worden bezien.

pag. 7. De voorzitter deelt mede, dat de Bedrijfsveiligheidscommissie op 3 april j.l. is geïnstalleerd. Als gespreksleider zal de heer Breeman optreden; de secretariaatswerkzaamheden zullen door onze veiligheidskundige, de heer Van Hilst worden verzorgd.

Van de besprekingen van de veiligheidscommissie, die een adviserende taak heeft zullen notities worden geschreven, welke ook aan de gekozen leden zullen worden gezonden.

De secretaris wijst er op, dat de verslagen van de vergaderingen van de Ondernemingsraad, de Kleine Commissie en van de Jongerencommissie, op vrij grote schaal binnen het bedrijf worden verspreid.

Hij vraagt zich af of dit wel zo noodzakelijk is, daar waar de verslagen van de vergaderingen van de Ondernemingsraad in het Boele Nieuws worden gepubliceerd. Ook uit een oogpunt van kostenbesparing zou dit eens nader bezien moeten worden.

Het Boele Nieuws verschijnt minder frekwent dan voorheen, antwoorde de voorzitter.

Aan de leden van de staf en verdere leidinggevende functionarissen moeten wij die verslagen, zoals wij gewend zijn, zeker blijven zenden. Evenwel zouden de heer Cieraad en de secretaris de verzendlijsten voor die verslagen eens nader kunnen bezien.

Naar aanleiding van de bespreking in de vorige vergadering van het rapport van de bedrijfsarts is de Arbeidsinspectie door het bedrijf bereid gevonden een nader onderzoek naar de geluidshinder in de afdeling houtbewerking in te stellen.

Binnen niet al te lange tijd zal dit onderzoek plaatsvinden.

pag. 8. Desgevraagd zegt de voorzitter gaarne bereid te zijn om op korte termijn met de secretaris van gedachten te wisselen omtrent een verdere cursus, welke de gekozen leden in het na-jaar zouden willen volgen.

#### 4. Bespreking van het verslag van de op 12 februari 1979 gehouden vergadering van de Kleine Commissie

Daarnaar gevraagd wordt door de heer Cieraad medegegeeld, dat de laarsjes, welke de gutters dragen, inderdaad in plaats van de werkschoenen kunnen worden verkregen, waarbij de bijdrage van bedrijfszijde ongewijzigd blijft. Ze zijn besteld maar nog niet geleverd.

Zodra uitgifte mogelijk is zal een mededeling uitgaan.

Op verzoek van een der gekozen leden zal worden nagegaan, of bij het verkrijgen van nieuwe werkschoenen de oude, in plaats van direct, een of twee weken later kunnen worden ingeleverd.

Het verslag gaf verder geen aanleiding tot het stellen van vragen noch tot het maken van opmerkingen.

#### 5. Viering 125-jarig bestaan

Op verzoek van de voorzitter deelt de heer Cieraad mede, dat het officiële gedeelte van de jubileumviering op 15 mei a.s. om 13.30 uur zal aanvangen.

Met het oog daarop zal de middagpauze die dag zijn van 11.30-12.15 uur.

Ter bijwoning van het officiële gedeelte zal een afvaardiging van de medewerkers worden uitgenodigd, waartoe in ieder geval de mede-

werkers met een dienstverband van 35 jaar en meer gerekend worden. Het officiële gedeelte eindigt omstreeks 15.00 uur.

Voor hen, die niet bij het officiële gedeelte aanwezig zijn, eindigt op die middag de werkdag te 15.15 uur.

Vanaf 15.30 uur is in alle zalen en de hal van het cantinegebouw een ongedwongen samen-zijn, waarbij iedere medewerker welkom is. De bussen voor het groepsvervoer en de taxis zullen die dag om ± 16.45 uur vertrekken.

Gedetailleerde mededelingen zullen zodra mogelijk worden gedaan. In de namiddag van de 16e mei zal er een feestelijke bijeenkomst voor onze gepensioneerde medewerkers zijn.

#### 6. Uitkering over het boekjaar 1978

Ter zake van een uitkering over het boekjaar 1978 is reeds in een spoedvergadering op vrijdag 13 april j.l. gesproken, zo zegt de voorzitter.

Staf en kader werden direct daarna geïnformeerd, terwijl 's namiddags via mededelingen op de publicatieborden verdere informatie werd gegeven. Toen de Raad van Commissarissen ter zake een beslissing had genomen werd het als juist ervaren, om direct daarna bekendheid daaraan te geven.

Ten aanzien van de berekening van de 1%-uitkering bij gelegenheid van het 125-jarig jubileum wordt desgevraagd medegegeeld, dat daarvoor dezelfde berekeningswijze zal worden gevolgd als bij de berekening van de vakantietoelage.

Ter berekening van die uitkering voor medewerkers, die gedeeltelijk werken en een uitkering ingevolge de W.A.O. hebben zal als berekeningsgrondslag gelden 13 x het voor hen geldende volle 4-weken salaris, als waren zij volle werkdagen bij ons werkzaam.

De voorzitter onderbreekt op dit punt, d.i. te 12.15 uur, de vergadering voor de lunch.

De vergadering wordt te 13.00 uur voortgezet.

#### 7. Beleid ten aanzien van de personeelssterkte en -samenstelling

Nagegaan is, zo zegt de voorzitter, met hoeveel productieve uren dit jaar gerekend kan worden en welke personeelsbezetting in de diverse sectoren daarvoor nodig is.

Daarbij zijn ook de verschillende vakrichtingen in aanmerking genomen. Bij de beoordeeling van de bezetting dient rekening gehouden te worden met wat algemeen genoemd wordt „het natuurlijk verloop”, hetgeen alom aanzienlijk is en ruim 10% bedraagt.

Gezien nu de aanwezige bezetting moet worden geconcludeerd, dat wij enkele tientallen medewerkers zullen moeten aantrekken, naast de voor onze bedrijfsschool voor het komende cursusjaar aan te trekken nieuwe leerlingen.

Op verzoek van de voorzitter deelt de heer Cieraad mede, dat voor het komende cursusjaar voor de opleiding metaalbewerken in de scheepsbouw 20, voor de opleiding bankwerken 12 en voor die voor pijpenbewerken 10 leerlingen kunnen worden geplaatst.

Wat de direct productief werkzame medewerkers betreft zijn wij inmiddels op een geringer aantal gekomen.

In de vacatures, ontstaan in de niet-direct productieve afdelingen zal nu niet zonder meer worden voorzien.

Dat, om tot een goede verhouding tussen beide categorieën te komen. Iedere gelegenheid moet aangegrepen worden om tot een nog grotere doelmatigheid te komen en tot verdere kostenbesparing te geraken. Minder decentralisatie zou volgens de voorzitter ook wel eens kostenbesparend kunnen blijken te zijn.

De leiding zal ook aan dat facet zeer bijzondere aandacht geven.

Met het reduceren, ook in de indirecte sfeer, moet natuurlijk wel de grootste mogelijke zorgvuldigheid in acht worden genomen. Daarmede mag niet zover worden gegaan, dat taken niet of slechts met de grootste moeite kunnen worden volbracht.

Er ontstaat een gedachtenwisseling omtrent het aantrekken van jonge medewerkers die, gezien de vooropleiding, niet op de bedrijfsschool kunnen worden geplaatst. Door een plaatsing direct in het bedrijf zouden zij, zo wordt door een der gekozen leden gezegd, door een opleiding in de praktijk toch tot zeer bruikbare vaklieden kunnen uitgroeien.

De heer Cieraad zegt, dat wij allereerst rekening moeten houden met de opleiding welke genomen is op het moment, dat de leerling op de bedrijfsschool komt. Algemeen moet voorts rekening worden gehouden met de mogelijkheden welke er bij het opleidende bedrijf zijn en met de ontplooiingsmogelijkheden, die de leerling geboden kunnen worden. Door de voorafgegaane opleiding ontstaat er namelijk een verwachtingspatroon, zowel bij ouders als bij de leerling. Aan de hand van enkele schema's zet de heer Cieraad de opleidingsmogelijkheden uiteen.

In de scheepsbouw bestaat de mogelijkheid om in plaats van de Bemetel-opleiding scheepsmetaalbewerken in de scheepsbouw ook een opleiding te volgen tot constructiewerker in de scheepsbouw. Om te voorkomen dat er als het ware twee soorten van leerlingen op de bedrijfsschool zijn, is van de laatstgenoemde mogelijkheid tot op heden slechts in geringe mate gebruik gemaakt.

Mede ook omdat het dan niet mogelijk is om aan vervolopleidingen deel te nemen.

De voorzitter vervolgt, dat het in de bedoeling ligt ook volwassenen aan te trekken, die wij zelf zullen opleiden tot beroepen, waarin op de werf behoefte bestaat, zoals b.v. lassers.

Daarnaast zullen wij ook vakbekwame volwassenen trachten aan te trekken. Dat alles vraagt nog veel aandacht.

Het streven is er op gericht, zo zegt de heer Cieraad, om de sterkte van de koperslagers met ongeveer 10 man op te voeren. Wat de lassers betreft streven wij naar aanstelling van ± 7 à 8 volwassenen en hopen daaruit een groepje voor de opleiding tot lasser te kunnen formeren.

Wij komen nu toe aan een aspect, zo zegt de voorzitter, dat nauw met dit agendapunt te maken heeft, namelijk het in- en uitlenen. Over dit onderwerp hebben de gekozen leden een rapport ontvangen.

Het in- en uitlenen moet worden gezien als iets onvermijdelijks. Er is nu eenmaal sprake van een wisselende werkbezetting en dat brengt gewoon met zich mee, dat er soms een tekort aan mankracht is.

Het rapport kan nog niet uitputtend behandeld worden, aangezien de gekozen leden het nog in details moeten bestuderen.

In eerste aanleg wordt het nu summier besproken, mede ook omdat het voorliggende rapport een vervolg zal krijgen.

Te zijner tijd kan het geheel dan uitvoerig worden besproken.

Een aantal punten uit het voorliggende rapport wordt door de voorzitter toegelicht.

#### 8. Studiekostenregeling

Een nota, bevattende voorstellen voor een nieuwe Regeling Tegemoetkoming Studiekosten konden de gekozen leden nog niet en detail bespreken.

Op voorstel van hen wordt besloten dit stuk ter bestudering aan de leden van de Jongerencommissie te zenden, zodat deze het in hun eerstvolgende vergadering kunnen bespreken.

Met hun eventuele commentaar en/of aanbevelingen kan de nota daarna in een vergadering van de Ondernemingsraad aan de orde komen.



## 9. Aanpassing vergoedingen

Wij zijn altijd gewend geweest, zo zegt de voorzitter, zo rond iedere jaarwisseling te vernemen omtrent een aanpassing van vergoedingen aan en van bijdragen van de medewerkers.

Hij herinnert aan de brief, welke d.d. 19 april 1978 aan alle medewerkers is verzonden en waarin gewezen is op de noodzaak om tot een verlaging van de kosten te komen.

In dat kader zou het automatisch aanpassen van vergoedingen, zoals b.v. het koffiegeld, nader beoordeeld worden.

Nu, het koffiegeld wordt niet gewijzigd en blijft derhalve f 0,93 per gewerkte dag; het extra-koffiegeld bij karweiwerk blijft f 1,68 per gewerkte dag.

Aangezien met betrekking tot het groepsvervoer aan vernieuwingen wordt gewerkt, zal er nu geen wijziging in de eigen bijdrage worden aangebracht. Deze zal in het begin van 1980 nader worden bezien.

Gedurende een aantal jaren is de onkostenvergoeding in de reis-/werkregelingen buitenland ongewijzigd gebleven.

Een aanpassing moet beperkt blijven, aangezien een doorberekening niet mogelijk is. De vergoeding van f 25,- in de regeling Buitenland-binnen Europa wordt gebracht op f 26,25 per dag; die in de regeling Buitenland-buiten Europa wordt van f 45,- gebracht op f 47,50 per dag.

Andere wijzigingen zijn:

A. in de regeling verstrekking werkkleding:

overall	thans f 41,04	wordt f 42,36
Raf-overall	thans f 50,88	wordt f 51,19
kiel	thans f 28,80	wordt f 31,80
broek	thans f 26,80	wordt f 27,26
regenjas	thans f 23,-	wordt f 24,19
regenbroek	thans f 16,50	wordt f 10,62

Bijbetalingen:

bij verstrekking van 1 broek en 1 kiel in plaats van 1 overall bijbetaling thans f 14,50 wordt f 16,70.

De bijdragen voor de overige verstrekkingen blijven ongewijzigd.

B. Veiligheidsschoenen:

de bijdrage voor de lage schoenen blijft ongewijzigd, derhalve f 18,80 per paar; die voor de hoge schoenen wordt van f 20,80 gebracht op f 22,60 per paar.

Alle wijzigingen zullen gelden met ingang van 1 mei 1979.

## 10. Wat nog ter sprake kwam

A. Een der gekozen leden wijst er op, dat in de reis-/werkregelingen buitenland slechts gesproken wordt van minimum verlof, niet van een maximum.

De heer Cieraad zegt dit te willen nazien en op deze zaak in de Kleine Kommissie terug te zullen komen.

B. Gevraagd wordt door een der gekozen leden of bij de toiletten van de kantoren en tekenkamers houders met papieren handdoeken kunnen worden aangebracht.

Dit zal worden nagegaan.

C. De bijdrage van f 25,- in de administratiekosten, welke thans door deelnemers in de collectieve autoverzekering moet worden voldaan, geldt voor alle medewerkers/deelnemers, zo zegt de voorzitter naar aanleiding van een vraag van een der gekozen leden.

D. Daarnaast gevraagd zegt de voorzitter, dat de besprekingen omtrent de plannen voor de dijkverlegging nog niet tot een afsluiting zijn gekomen.

Niemand meer het woord verlangende dankt de voorzitter een ieder voor zijn inbreng en sluit te 15.05 uur de vergadering.

# Pas op met electriciteit in afgesloten ruimten

Een ongeluk zit in een klein hoekje. Soms in een klein vonkje. We bedoelen het kleine vonkje, dat zich even ontwikkelt bij het inschakelen van elektrische stroom.

Normaal is er bij het overhalen van een schakelaar niks aan de hand. Maar er zijn omstandigheden, waarin zo'n elektrisch vonkje vernietigend werk kan verrichten.

Een bekend voorbeeld:

In een keuken schiet een gaslang los. De keuken stroomt vol met onverbrand gas. Dat gas heeft geen reden om te exploderen, want het daartoe benodigde vonkje ontbreekt nog. Totdat iemand binnenkomt en het gas ruikt. Uit voorzorg doet hij het licht uit en... dat was juist fataal. De vonk van de schakelaar was voldoende om het huis grondig te verwoesten.

Op ons bedrijf moet veel in afgesloten ruimten gewerkt worden. In de dubbele bodem bijvoorbeeld. In zo'n ruimte mag niet de gangbare elektrische apparatuur gebruikt worden. Ook niet, als men er zeker van is, dat in de ruimte geen ontplofbaar gas-lucht mengsel aanwezig is. Want je weet nooit of eventueel gas toch in de ruimte komt.

We mogen dan alleen gebruik maken

van gelijkstroom met een nominale spanning van ten hoogste 110 Volt of van wissel- of draaistroom met een spanning van ten hoogste 42 Volt.

De hiervoor benodigde omvormers of veiligheidstransformatoren mogen niet in de besloten ruimte worden opgesteld.

In zo'n besloten ruimte is het meestal donker.

Voor verlichting daarin moeten we gebruik maken van speciale veiligheidslampen met lamphouder, die een eigen stroombron hebben en een eigen stroomketen. Er zijn ook lampen, die voorzien zijn van een door samengeperste lucht gedreven generator. Er komt dus geen vonk aan te pas.

Deze laatste veiligheidslamp wordt gebruikt als men reden heeft om aan te nemen, dat er wel degelijk kans is op verhoogd explosiegevaar bijv. tijdens het wasen van tanks.

We hebben op ons bedrijf ruim voldoende veiligheidslampen en veiligheidstransformatoren in voorraad.

**Maak er een goed gebruik van. Neem nooit onnodig risico.**

*Veiligheidstransformator en veiligheidslamp.*





# Personalia

## JUBILEA: 25 jaar

5-7 A. Meijer	instructeur ijzerwerker/ sectiebouwer
5-7 A. G. de Jong	sous-chef boekhouding aan/afbouwer
26-7 D. de Jong	
16-8 F. D. van de	Klooster
1-9 A. A. Groeneweg	kras elektrisch lasser constructeur tekenkamer scheepsbouw
6-9 G. W. Kooijman	reparatie ijzerwerker

## JUBILEA: 40 jaar

10-7 J. F. van Hees	lassersbaas
25-9 C. H. Soffree	scheeps- beschietersbaas

## JUBILEA: 50 jaar

1-8 B. L. de Weerdt	medewerker salarisadministratie
---------------------	------------------------------------

## IN DIENST GETREDEN ZIJN:

1-5 G. F. P. Murgano	corveeër
1-5 G. van de Meeberg	bankwerker
1-5 M. Pribanic	electrisch lasser
21-5 Mej. W. L. Pichel	administratief assistente bedrijfsbur. scheepsbouw
5-6 J. E. Zwiers	koperslager

## TERUG UIT MILITAIRE DIENST:

7-5 J. van de Berg	ijzerwerker
14-5 A. Dijkhuizen	electrisch lasser
14-5 J. Hoogvliet	ijzerwerker
11-6 C. de Pauw	koperslager

## UIT DIENST GETREDEN ZIJN:

30-4 G. D. Tuitert	reparatie ijzerwerker
30-4 H. A. Klein	aanpikker
30-4 J. van Dijken	hellingschipper
30-4 H. Hakenkruger	bankwerker
30-4 C. Breedvelt	reparatie bankwerker
30-4 E. Costa Fraga	koperslager
30-4 L. F. Hoogstra, ing.	hoofdassistent
30-4 Mevr. M. E. L.	ontwerp en begroting
Bustraan-Jung	secretaresse
30-4 Mr. P. J. Hondius	algemeen secretariaat
	hoofd algemeen secretariaat
30-4 W. Maris	technisch inkeeper
10-5 Mevr. J. van Steenbergen-Toonen	typiste

31-5 Mevr. E. T. Sanders-Manubulu	administratief assistente bedrijfsbur. scheepsbouw
31-5 F. Bestebreur	ijzerwerker
31-5 W. J. Sterzenbach	bankwerker
31-5 C. T. Molendijk	ijzerwerker
31-5 J. C. Leutard	aanbouwer/ ijzerwerker
31-5 B. C. Corstens	electrisch lasser
4-6 O. J. Pannevis	administratief medewerker
15-6 A. Criado Bello	electrisch lasser

## VOOR 1e OEFENING NAAR MILITAIRE DIENST:

8-5 K. van 't Geloof	ijzerwerker
11-5 M. Flores Perez	handbrander

## GEPENSIONEERD:

28-5 F. Bolstier	magazijnbediende
------------------	------------------

## DE DIENST VERLATEN

### i.v.m. vervroegd pensioen:

30-4 G. van Bruggen	electrisch lasser
---------------------	-------------------

### i.v.m. vrijwillig vervroegd uittreden:

30-4 N. van der Klei	magazijnbeheerder
----------------------	-------------------

## GEBOREN:

26-4 Bastiaan, zoon van dhr. en mevr. L. H. Brozius-van der Jagt	
2-5 Adem, zoon van dhr. en mevr. A. Doymaz-Yilmaz	
30-5 Marjolein Wilhelmina, dochter van dhr. en mevr. J. Vlietstra-Venneman	
4-6 Ivan, zoon van dhr. en mevr. E. Perez Pose-Pose Carracedo	
6-6 John James, zoon van dhr. en mevr. J. J. Wilson-Brown	
9-6 Marcos, zoon van dhr. en mevr. F. Gonzalez Bonilla-Varo Reijes	

## D. v.d. Wetering B.V.

### N DIENST GETREDEN ZIJN:

1-5 A. M. Cook	buiten bankwerker
22-5 R. H. Etnel	electrisch lasser/ ijzerwerker
5-6 P. van de Berg	binnen bankwerker
5-6 A. de Ridder	technisch administratief medewerker inkoop

## UIT DIENST GETREDEN ZIJN:

30-4 H. M. A. de Vries	electrisch lasser
30-4 J. M. Verwey	binnen bankwerker
30-4 A. L. Verhey	technisch administratief medewerker
30-4 W. A. Vrijenhoek	pijpenbewerker

## DE DIENST VERLATEN

### i.v.m. vrijwillig vervroegd uittreden:

30-4 J. van Oorschot	corveeër
----------------------	----------

## IN MEMORIAM

Op 17 mei 1979 overleed op de leeftijd van 89 jaar de heer

### S. HOFLAND

Op 15 januari 1934 trad hij als ijzerwerker in onze dienst en verliet ons op 28 december 1962 met pensioen.

Op 75-jarige leeftijd overleed op 1 juni 1979 de heer

### H. C. ADDICKS

Op 16 november 1953 als machinebankwerker in dienst getreden werd hij op 29 mei 1969 gepensioneerd.

Wij gedenken hen beiden als medewerkers, die gedurende vele jaren hun beste krachten aan ons bedrijf hebben gegeven. Mogen de familieleden de kracht vinden het verlies van hun dierbaren te kunnen dragen.



# Boele Bolnes